დაძლეულია კიდევ ერთი ზღუდე

ლენინგრადი, 20 თებერვალი. „ა“ კლასის პირველი ჯგუფის ხელბურთელ ვაჟთა გუნდების საკავშირო პირველობაში მოასპარეზე თბილისის „ბურევესტნიკმა“ პირველი წრის ერთმართი ბოლო მატჩი გამართა — ტირასპოლის გუნდს სძლია და 15 ქულით მოწინავეთა შორის აღმოჩნდა.

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

№ 36 (4806)

1973 წ.
21 თებერვალი,
ოთხშაბათი.
ფასი 3 კაპ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

საჭირბოროტო საკითხებზე იმსჯელეს

გაიმართა საქართველოს დოსააფის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი, რომელმაც განიხილა 1972 წელს გაწეული თავდაცვით-მასობრივი მუშაობის შედეგები და წლევანდელი ამოცანები სსრ კავშირის დოსააფის ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად.

მოხსენებით გამოვიდა საქართველოს დოსააფის ცენტრალური კომიტეტის თავმჯდომარე ვ. ჯანჯღავა.

პლენუმზე გამოვიდნენ, აგრეთვე, დოსააფის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის თავმჯდომარე ნ. უსოვი, დოსააფის თბილისის საქალაქო კომიტეტის თავმჯდომარე პ. კუპატაძე, დოსააფის ახალციხის რაიონული კომიტეტის თავმჯდომარე ა. მელაშვილი, თბილისის უნივერსიტეტის დოსააფის პირველადი ორგანიზაციის თავმჯდომარე რ. ქოიავა, დოსააფის რესპუბლიკური სასროლო-სპორტული კლუბის უფროსი გ. ბოსტოღანაშვილი, სსრ კავშირის დოსააფის ცენტრალური კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე ნ. დიომინი, ამიერკავკასიის წითელდროშოვანი სამხედრო ოლქის პოლიტსამმართველოს უფროსი ა. შელეპინი, საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის პირველი მოადგილე შ. ობოლაძე, საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ნ. ფოცხაძე და სხვ.

აღინიშნა, რომ შარშან შესამჩნევად გაძლიერდა რესპუბლიკის დოსააფის პირველადი ორგანიზაციები, გაუმჯობესდა კადრების მომზადების ხარისხი, კიდევ უფრო განვითარდა სპორტის ტექნიკური სახეობები, გაფართოვდა და განმტკიცდა საზოგადოების მატერიალურ-ტექნიკური და ფინანსურ-სამეურნეო ბაზა.

რესპუბლიკის დოსააფის სასწავლო ორგანიზაციებმა წარმატებით გადაჭრეს საბჭოთა არმიისთვის ტექნიკური სპეციალისტების მომზადების საკითხი, გადაჭარბებით შეასრულეს გეგმა (საშუალო შეფასება — 4,5 ბალი), ავტოინსპექციაში გამოცდები პირველივე ცდით ჩააბარა კურსანტთა 96 პროცენტმა. კადრების მომზადებას უნარიანად ხელმძღვანელობდნენ ახალციხის ავტო-მოტოკლუბში, აგრეთვე, თელავისა და ქუთაისის რადიოკლუბებში, ბათუმის საზღვაო კლუბში.

რესპუბლიკის დოსააფის კომიტეტები და კლუბები აქტიურად მონაწილეობენ ახალგაზრდობის დაწყებითი სამხედრო მომზადების ორგანიზაციასა და სასწავლო-მეთოდურ ხელმძღვანელობაში. ტექნიკური ცოდნის ფართო პროპაგანდამ ახალგაზრდობას გზა გაუხსნა სპორტის ტექნიკურ სახეობათა შესწავლისკენ. შარშან ჩატარდა 12,5 ათასი სხვადასხვა სპორტული შეჯიბრება, რომლებშიც მონაწილეობა მიიღო ნახევარ მილიონზე მეტმა კაცმა. მომზადდა 62 ათასი თანრიგოსანი სპორტსმენი. საქართველოს დოსააფის ნაკრებმა გუნდებმა მონაწილეობა მიიღეს 25 საკავშირო შეჯიბრებაში, რომელთა შედეგების მიხედვით ჩვენი რესპუბლიკა IV ადგილზეა სსრ კავშირში.

ამასთან, პლენუმმა ისიც აღნიშნა, რომ მშრომელთა სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის საქმეში რესპუბლიკის დოსააფის მონაწილეობის მასშტაბი და დონე არ უპასუხებს იმ მოთხოვნებს, რასაც სსრ კავშირის კომუნისტური პარტიის XXIV ყრილობა აყენებს. ნაკლოვანებები შეიმჩნევა წვევამდელებთან პოლიტაღმზრდელობითი მუშაობის მოწყობაში, კურსანტთა სამხედრო აღზრდაში, სასწავლო-მატერიალური ბაზის შექმნასა და სრულყოფაში. კომიტეტებისა და კლუბების ზოგიერთი ხელმძღვანელი ჯეროვნად არ აფასებს მასობრივ-ტექნიკური პროფესიების კადრების მომზადების მნიშვნელობას. ბევრი სერიოზული ნაკლოვანებაა სპორტის ტექნიკურ სახეობათა განვითარებაშიც.

აღნიშნულ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრისა და მუშაობის შემდგომი სრულყოფის მიზნით პლენუმმა შესაბამისი დადგენილება მიიღო. პლენუმზე მიღებული იქნა წლევანდელი სოციალისტური ვალდებულებანიც. (საქინფორმი).

სოფლელები გვთხოვენ

ოთხი მინდვრიდან... არც ერთი

აგერ უკვე ოთხი წელია, რაც მახარაძის რაიონის სოფელ ორმეთის ახალგაზრდებს არა გვაქვს ფეხბურთის სათამაშო მინდორი. ეს განსაკუთრებით სამწუხაროა იმიტომ, რომ წინათ სოფელში გვქონდა ოთხი მინდორი, რომლებიც კოლმეურნეობის ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით საყანე მიწად აქციეს. **სანაცვლო ნაკვეთის გამოყოფას დაგვპირდნენ, მაგრამ სიტყვის შესრულებაზე ჯერჯერობით არავინ ფიქრობს.**

მალე დადგება ახალი საზაფხულო სეზონი, ჩვენ კი შურის თვალით შევცქერით მეზობელი სოფლების ახალგაზრდებს, რომლებიც გულმოდგინედ ემზადებიან საფეხბურთო შეჯიბრებებისთვის.

ჩვენი თხოვნაა: სანამ დროა, გამოგვიყონ შესაფერისი ნაკვეთი, ხოლო სათამაშო მინდორს თვითონ მოვაწყობთ.

სოფელ ორმეთის ახალგაზრდობა.

თბილისში ნამდვილი გაზაფხულის დღეებია და ველოსიპედისტებმაც უკვე კარგა ხანია გემო გაუსინჯეს ღია ცის ქვეშ ვარჯიშს. ქალაქის გარშემო მდებარე გზატკეცილებზე სპორტსმენთა მხიარული ჟრიამულია. ველოსიპედისტები გულმოდგინედ ემზადებიან ახალი სეზონისთვის, რომელიც ბევრ საინტერესო ასპარეზობას გვპირდება.

სურათზე: საქართველოს ნაკრების წევრები საწვრთნელ მეცადინეობაზე მიეშურებიან.

მ. ზარგარიანის ფოტო.

საჭიდაო

ახლოს ვერვინ გაეკარა განთქმულ ბრეთელ ზექალაშვილს,
თავის ნებით არვინ გაჰყვა მართლაც მძიმე ბეგარაში.

ახლა ისიც ხალხში ზის და თვალი უნაღვლიანდება,
ვაყურებ, ჩქარა თორემ დრო გადის და გვიანდება.

ზურნა ყურს ჭრის, დოლი ოხრავს, ჟრიამული ცაში ადის,
მა ბურთი და მოედანი — გაამჟღავნე ხვაშიადი!

თუ ბიჭი ხარ გამოენთე, დაუარე გალაღებით,
კარგი საქმით აამღერე მშობლიური სანახები.

ტანზე ჩოხა მოიზომე, ძალი შეგწევს — დაგვაჭერე,
გაიმარჯვებ? გადაგკოცნით, ადგილზე რა გაგვაჩერებს.

... მოდა, ღელავს ასპარეზი — ზღვა ბობოქრობს გახელებით,
მოედანზე დუმაცხოველთ უკან მოჰყვნენ ვაყელები.

ჩვენს შერცხვენას განა ასე იოლადაც შევეგუებით,
ბრაზობენ და ახლო-მახლო ცოფს ანთხევენ ფლეველები.

დამარცხებას ვერ ამხელენ ამაყნი და ფიცხელები,
და გინებით გულის ბუხარს იოხებენ ქვიშხელები.

ტეზერს ალი ეჭიბრება, ბრიელს სათივე ეურჩება,
ხალხით სავსე ვრცელ მოედანს სულ სხვა ცეცხლი შეუჩნდება.

მკლავმამაცო, მეზურნეებს კვლავ ლოყები ებერებათ,
დაინახე, გულის ტოლი რა თვალებით გეფერება?

გულით მიდი, დაგვანახვე მოჭიდავის ხელოვნება,
მიწას ზურგით გააკარი ვინც გულდაგულ გელომება.

... წუთით სივრცე იყინება, მერე ვაშა ხმიანდება,
შერცხვენილი ცქვლიფშა ბიჭი უცებ ამოტრიალდება.

გამარჯვება ოსიაურს რჩება, მართლაც ალალია,
ეს ბიჭები ჩემი ლექსის ღირსნი განა არ არიან?

არიან და გაიხარონ, განა წყევლით ენა მწარე,
მათს გმირობას, კეთილ საქმეს ვმღერი და ვენაცვალე!

აკაკი ძინძიბაძე.

შიკოლოვას აჯობა

შტრბსკე-პლესო, 19 თებერვალი. „ტატრანის თასზე“ მოთხილამურეთა ტრადიციული საერთაშორისო ასპარეზობის ბოლო დღეს სვერდლოვსკელმა ქ. ელისტრატოვამ შესანიშნავ წარმატებას მიაღწია: 10 კილომეტრზე რბოლაში მან მსოფლიოს ერთ-ერთ საუკეთესო მოთხილამურეს, ტრასის მასპინძელს ჰ. შიკოლოვას აჯობა: გამარჯვებულის დროა 36.18,02, ხოლო II ადგილზე გასული შიკოლოვასი — 36.30,7.

15 კილომეტრზე ვაჟთა შეჯიბრებაში პირველი იყო გ. გრიმერი (გდრ) — 47.09,8.

ჩემპიონის წოდებისთვის ბრძოლაში ჩაებნენ

გლაზოვი, 20 თებერვალი. უდმურტეთის ამ ქალაქის სპორტის სასახლე „პროგრესი“ კვლავ საკავშირო შეჯიბრების სარბიელი გახდა: სტარტი აიღო ხელბურთელ ვაჟთა ჩემპიონატმა, რომელშიც ქვეყნის 8 საუკეთესო კოლექტივი მონაწილეობს.

მოედანზე პირველნი გამოვიდნენ ცსკა და ზაპოროჟიეს „ალუმინსტროი“. გაიმარჯვეს მოსკოველებმა — 26:18.

უმაღლესი ლიგის დებიუტანტებმა — ტაშკენტის ფიზკულტურის ინსტიტუტის სტუდენტებმა მწვავე ბრძოლაში სძლიეს კრასნოდარის „უნივერსიტეტს“ — 24:20.

სენსაცია იყო სსრ კავშირის მრავალგზის ჩემპიონის — მოსკოვის საავიაციო ინსტიტუტის გუნდის მარცხი: მან ზაპოროჟიეს მეტალურგიის ინსტიტუტის კოლექტივთან წააგო — 21:24.

„კუნცევომ“ ანგარიშით 18:16 დაამარცხა კიევის ასკ.

პირველი წრის შეხვედრები გლაზოვში 27 თებერვლამდე გასტანს.

რამდენიმე სტრიქონით

რუსთავი

მე-17 საშუალო სკოლაში ჩატარდა შეჯიბრება კალათბურთში შიდასაკოლექტივო სპარტაკიადის პროგრამით. ასპარეზობა ორ ქვეჯგუფად მოეწყო. პირველ ქვეჯგუფში უძლიერესთა სახელი მოიპოვეს X^{ა} კლასის ვაჟებმა და VIII^{ა} კლასის გოგონებმა, მეორე ჯგუფში იმარჯვეს VIII^{ბ} კლასის ვაჟებმა და VI^{ა} კლასის გოგონებმა.

ჟ. ფილიევი,
ფიზაღზრდის მასწავლებელი.

წაიკითხეთ:

მე-2 გვერდზე →

ბაკურიანის თეთრ სამეფოში რესპუბლიკის პირველობისთვის იბრძვიან

მე-4 გვერდზე →

მძლეოსნები უტევენ მსოფლიო რეკორდებს

საქართველოს პირველობაზე

ნასყიდაშვილების ტრიუმფი

ბაკურიანი, 19 თებერვალი (ტელეფონით, ჩვენი სპეც. კორ.). საქართველოს მოთხილამურეთა წლევანდელ პირველობაში სასპარეზოდ აქ 12 გუნდი შეგროვდა. პირველ ჯგუფში გამარჯვებისთვის იბრძვიან თბილისის, ბორჯომისა და მესტიის კოლექტივები, ხოლო მეორეში — ბოგდანოვკის, ახალქალაქის, აჭარის, სამხრეთ ოსეთის, რუსთავის, დუშეთის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის წარმომადგენლები. ეს შეჯიბრება სსრ კავშირის ხალხთა ზამთრის III სპარტაკიადისთვის (1974 წ. მარტი) ძალთა ერთგვარი მოსინჯვაცაა.

რესპუბლიკის ჩემპიონატის მონაწილეებს პირველი დღე უხეირო დაუდგათ: წინაღამით კოკისპირულად წვიმდა, მერე მოთოვა და სასპარეზოდ გამზადებული დისტანციები ხელახლა მოსაწყობი გახდა. დიდძალი სამუშაო დიდძალ მუშახელს მოითხოვდა. და აი, შეჯიბრების მომწყობთა დასახმარებლად მოვიდნენ საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის სტუდენტები, აგრეთვე, ბაიდარებითა და კანოებით ნიჩბოსნობაში რესპუბლიკური ნაკრების წევრები... მათი დაუზარელი გარჯის წყალობითაც იყო, რომ შეჯიბრება ამ დღეს ორ სახეობაში — გიგანტურ სლალომსა და რბოლებში მაინც ჩატარდა.

წინადღით ჩემპიონატი საზეიმოდ გაიხსნა. შეჯიბრების მონაწილეებს მიესალმა სათხილამურო სპორტში ფიზკულტურის რესპუბლიკური კომიტეტის მთავარი მწვრთნელი ფ. ნავერიანი. ასპარეზობის ალამი წინა ჩემპიონატში გამარჯვებული თბილისის ნაკრების წევრებმა აღმართეს.

პირველი დღე ნასყიდაშვილების ტრიუმფით აღინიშნა. გიგანტურ სლალომში კოხტაგორაზე (ტრასა — 1500 მ, სიმაღლეთა სხვაობა — 400 მ, 50 კარი) პირველი ჯგუფის წარმომადგენელი ვაჟებიცა და ქალებიც თითოჯერ ეშვებოდნენ. უძლიერესთა სახელი შეუღლეებმა — სპორტის ოსტატმა იოსებ ნასყიდაშვილმა (თბილისი) და სპორტის ოსტატობის კანდიდატმა სვეტლანა ნასყიდაშვილმა (ბორჯომი) დაისაკუთრეს. იოსები პირად ჩათვლაში გამოდიოდა, ვინაიდან ფინიშის შემდეგ პროფკავშირთა საკავშირო ჩემპიონატში სასპარეზოდ უნდა გამგზავრებულიყო. წასვლის წინ მან მეტოქეებს წარმატების ყველა იმედი გადაუწურა: ფინიშთან მისვლას წუთი და 39 წამი მოანდომა და II ადგილზე გასულ თბილისელ სპორტის ოსტატობის კანდიდატს დ. თვაურს 2,9 წამით აჯობა. მესამე იყო ბორჯომელი გ. ჯიქოევი — 1.43,2.

სვეტლანამაც აშკარა უპირატესობა გამოავლინა — 1.57,2. II ადგილზე გავიდა თბილისელი პირველთანრიგოსანი თ. კოზანაშვილი — 2.01,3. III ადგილზეა პირად ჩათვლაში მოასპარეზე თბილისელი მ. ცარიტოვა. სამწუხაროდ, ქალთა შორის ამ სახეობის სტარტზე მხოლოდ ოთხი სპორტსმენი დადგა.

მორბენლები 5 (ქალები) და 15 კილომეტრზე (ვაჟები) ასპარეზობდნენ. რთული მეტეოროლოგიური პირობების გამო შედეგები ერთობ უხეირო იყო, თუმცა ბრძოლა საკმაოდ საინტერესოდ წარიმართა. ცხადია, ქალთა შორის პირველობის პრეტენდენტები თბილისელი პირველთანრიგოსანი ნ. ბაღაშვილი და რუსთაველი სპორტის ოსტატი გ. კეხბა იყვნენ. კეხბამ სტარტზე ოდნავ დააგვიანა, პირადი ბრძოლა წაგებულად ჩათვალა და ასპარეზობას გამოეთიშა, დაავიწყდა, რომ გუნდისთვის მაინც დიდი სარგებლობის მოტანა შეეძლო. როგორც მოსალოდნელი იყო, რესპუბლიკის ჩემპიონის სახელი ბაღაშვილმა დაისაკუთრა — 24.50.

II ადგილზეა მესტიის გუნდის წევრი დ. ჯაფარიძე — 28.17. III და IV ადგილები ბორჯომის გუნდის წევრებმა ტ. ტერეხოვამ (29 წუთი) და ე. მაკიევამ (29.52) დაიკავეს.

როცა ქალებმა რბოლა დაამთავრეს, ვაჟები უკვე დისტანციის მე-3 კილომეტრზე იყვნენ. მათ ჯერ 10-კილომეტრიანი, მერე კი 5-კილომეტრიანი წრე უნდა შემოევლოთ. დისტანციის ორ მესამედზე თბილისელი პირველთანრიგოსანი ლ. სოლოიანი ლიდერობდა — უახლოეს მეტოქეს, თანაგუნდელ რ. მაკიევს თითქმის ნახევარ წუთს უგებდა. მაგრამ, როგორც ჩანს, საფინიშო კილომეტრებისთვის მაკიევს მეტი ძალა შემოენახა და დაწინაურებაც შეძლო. მისი შედეგია 59 წუთი. სოლოიანი გამარჯვებულს 5 წამით ჩამორჩა. რესპუბლიკის ჩემპიონატის მესამე პრიზიორი გახდა ბორჯომელი პირველთანრიგოსანი ვ. კოზანაშვილი — 1:03.03.

პირველი დღის შემდეგ გუნდურ ჩათვლაში პირველი ჯგუფის კოლექტივთა შორის ბორჯომის რაიონის ნაკრები დაწინაურდა — 6 საჯარიმო ქულა. თბილისელებს ერთი საჯარიმო ქულით მეტი აქვთ. მესტიელებს 12 საჯარიმო ქულა დაუგროვდათ.

მეორე ჯგუფში I-II ადგილებს 3-3 საჯარიმო ქულით აჭარისა და ბოგდანოვკის კოლექტივები იყოფენ. III ადგილზე არიან ონელები — 8 საჯარიმო ქულა.

ო. გელაშვილი,
შეჯიბრების მთავარი მსაჯი,
რესპუბლიკური კატეგორიის მსაჯი.

• • •

სურათებზე: იოსებ (ზევით) და სვეტლანა ნასყიდაშვილები ასპარეზობის დროს.

ავტორის ფოტოები.

ჩვენს მოძმე რესპუბლიკებში

ნათხილამურევი „ჯანმრთელობის საამქროში" იწყება

ისევე როგორც „ელექტროსილის" საწარმოო განყოფილებები, შემჭიდროებული გრაფიკით მუშაობს ზამთრის „ჯანმრთელობის საამქრო" — ბაზა სამლინოში. სახელგანთქმული საწარმოს მუშები და მოსამსახურეები სწორედ აქედან მიჰყავს ნათხილამურევს საბჭოთა კავშირის ხალხთა ზამთრის III სპარტაკიადის სტარტებზე. ყოველი უქმე დღე წუთებადაა დანაწილებული: დაგვიანებულმა თოვლმა გაუთვალისწინებელი კორექტივები შეიტანა ამ ქარხნის ფიზკულტურელთა გეგმებში. ზამთრის საკავშირო სპარტაკიადა საამქროს კოლექტივებისთვის ხომ მშდ-ს სპარტაკიადიდან იწყება, რომელიც საწარმოს დათვალიერება-კონკურსის პროგრამის შემადგენელი ნაწილია.

პირველ თოვლთან ერთად ახალი კომპლექსის ბოლო გამოცდები ჩააბარეს ზეინკლებმა ა. კრუგლიკოვმა და ნ. დვორცოვმა, ელექტრომონტიორმა ვ. სვერჩკოვმა, ნორმადარმა ლ. ბაბურინამ, ამწყობმა ზეინკალმა ნ. სუხოვმა. მათი ჩათვლითი ფურცლები ახლა მშდ-ს ნიშნებზე გაიცვლება. სულ მშდ კომპლექსის სტარტებზე ათას ხუთასზე მეტი კაცი გამოვიდა.

ყველაზე მეტი შედეგიანობით თავი ისახელა ახლახან აშენებულმა სასროლმა ტირმა. მასობრივ-დაცვითი მუშაობის მხოლოდ ერთთვიურის პერიოდში აქ სნაიპერული სიზუსტე 750 მომავალმა ნიშნოსანმა აჩვენა.

ჯერჯერობით კი ნათხილამურევზე ძალებს ცდიან მომავალი ჩემპიონები. შარშან ქალაქის სათხილამურო ჩემპიონატსა და საზოგადოება „ტრუდის" ზამთრის პირველობებში აქაურებმა 41 გამარჯვება მოიპოვეს. ამ ტრადიციის გაგრძელებას ისინი იმედოვნებენ საბჭოთა კავშირის ხალხთა ზამთრის III სპარტაკიადაშიც.

ს. ზავრიკოვი.
(საკუთ. კორ.).

ლენინგრადი.

შაშის საერთაშორისო ფედერაცია

მკითხველებს ნ. ნინიძეს, ო. კოპალიანს (კასპი) აინტერესებთ შაშის საერთაშორისო ფედერაციის მუშაობის სისტემა.

საერთაშორისო ფედერაცია (ფმჟდ), რომელიც მხოლოდ ასუჯრიან შაშში არსებობს, რამდენიმე ათეულ წელს ითვლის. ამჟამად მისი წევრები არიან ავსტრალია, ავსტრია, აშშ, ბელგია, გამბია, იტალია, კანადა, მონაკო, ნიდერლანდები, საფრანგეთი, სენეგალი, სსრ კავშირი, სურინამი, ჩეხოსლოვაკია და შვეიცარია.

ფედერაციის გენერალური ასამბლეა ორ წელიწადში ერთხელ იკრიბება. ასამბლეის სესიებს შორის უმაღლესი შემსრულებელი ორგანოა ფედერაციის ხელმძღვანელი კომიტეტი. ამჟამად მისი წევრები არიან: ფედერაციის პრეზიდენტი ბ. რიცი (იტალია), გენერალური მდივანი მ. იზარი (საფრანგეთი), ვიცე-პრეზიდენტები ვან დერ ფრიოდე (ნიდერლანდები), მ. ფერლაინი (ბელგია), ლ. ჩუბაროვი (სსრ კავშირი) და ხაზინადარი ა. რისო (იტალია).

რამდენიმე სტრიქონით

✦ მაიაკოვსკი

დამთავრდა რაიონის მოსწავლეთა გუნდური პირველობა რუსულ შაშში. შეჯიბრებაში მონაწილეობა მიიღეს 12 საშუალო და 4 რვაწლიანი სკოლის გუნდებმა (თითოეულში ორი ჭაბუკი და ერთი გოგონა შედიოდა). საშუალო სკოლების გუნდების შეჯიბრებაში ყველას აჯობეს ე. ნინოშვილის სახელობისა და ფერსათის 1-ლი საშუალო სკოლების მოშაშეებმა, მაგრამ კოეფიციენტთა ცხრილით პირველობა ე. ნინოშვილის სახელობის სკოლის გუნდს მიეკუთვნა. III ადგილზეა წითელხევის საშუალო სკოლის გუნდი. განსაკუთრებით გამოიჩინეს თავი ბ. გენელიძემ (ფერსათის 1-ლი სკოლა), თ. ხოშოლავამ (ე. ნინოშვილის სახელობის სკოლა), გოგონებმა პ. გოგსაძემ (ვ. მაიაკოვსკის სახელობის სკოლა) და მ. გრძელიძემ (წითელხევის სკოლა). რვაწლიანი სკოლების ტურნირში I ადგილზე არიან წყალთაშუის, II — ობჩის, III — წითელხევის სკოლების მოშაშეები.

რ. ენდელაძე,
ბავშვთა სპორტსკოლის დირექტორი.

ახალი ამბები-73

● **ტალინი,** 19 თებერვალი. სასტუმრო „ვირაში" საზეიმოდ გაიხსნა ვაჟთა საერთაშორისო საჭადრაკო ტურნირი „ტალინი-73". მონაწილენი წილისყრით სატურნირო ცხრილში ასე განლაგდნენ: 1. საერთაშორისო ოსტატი ჰ. პფლეგერი (გფრ), 2. საერთაშორისო ოსტატი ი. ნეი (სსრ კავშირი), 3. საერთაშორისო ოსტატი ლ. პოპოვი (ბულგარეთი), 4. საერთაშორისო ოსტატი ჰ. ვესტერინენი (ფინეთი), 5. საერთაშორისო ოსტატი ი. ტიმანი (ჰოლანდია), 6. საერთაშორისო დიდოსტატი უ. ანდერსონი (შვეცია), 7. საერთაშორისო დიდოსტატი ბ. სპასკი, 8. საერთაშორისო დიდოსტატი დ. ბრონშტეინი (ორივე — სსრ კავშირი), 9. საერთაშორისო ოსტატი ვ. სეიდი (აშშ), 10. ოსტატი ხ. კიარნერი, 11. საერთაშორისო დიდოსტატი ლ. პოლუგაევსკი (ორივე — სსრ კავშირი), 12. საერთაშორისო ოსტატი ი. პშიბილი (ჩეხოსლოვაკია), 13. დიდოსტატი ი. ბალაშოვი, 14. საერთაშორისო დიდოსტატი პ. კერესი, 15. ოსტატი ბ. რიტოვი, 16. საერთაშორისო დიდოსტატი მ. ტალი (ყველა — სსრ კავშირი).

● **ლაგოსი, 19 თებერვალი.** აქ დამთავრებულ „საფარის რალიში" საბჭოთა ავტომრბოლელთა ეკიპაჟებმა მ. ლიფშიცისა და ვ. ბუბნოვის მეთაურობით „მოსკვიჩ-412"-ებით II და III საპრიზო ადგილები დაიკავეს. გამარჯვებულის ვერცხლის თასი გადაეცა ინგლისელ ჯ. ვანდიიკს, რომელიც თავის ეკიპაჟთან ერთად იაპონური ავტომანქანა „ტაიოტით" ასპარეზობდა.

● **შტრბსკე-პლესო** (ჩეხოსლოვაკია), 19 თებერვალი. აქ დიდი ინტერესი გამოიწვია „მფრინავ მოთხილამურეთა" საერთაშორისო შეჯიბრებამ 90-მეტრიან ტრამპლინზე. გაიმარჯვა სარბიელის ერთ-ერთმა მასპინძელმა რ. ჰენლმა, რომელმაც 243,1 ქულა დააგროვა (ნახტომები — 104 და 107,5 მ). III ადგილზე გავიდა ლენინგრადელი ი. კალინინი — 228,2 ქულა (97,5 და 103 მ), მეოთხე შედეგი კი პერმელ ს. ზონტოვს ჰქონდა (222,5 ქულა. იგი ორჯერ გასცდა 100-მეტრიან ნიშანს).

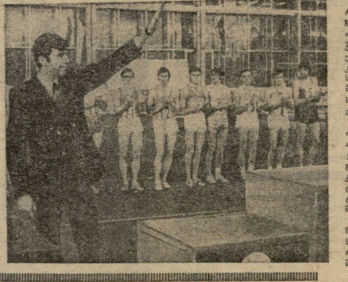

ამ სურათზე თქვენ ხედავთ სიგრძეზე ხტომაში სსრ კავშირის 16-გზის ჩემპიონს, ევროპის სამგზის ჩემპიონს, ოლიმპიური თამაშების პრიზიორს, საბჭოთა მძლეოსნების ნაკრები გუნდის ყოფილ კაპიტანსა და კომორგს, მოსკოველ ი. ტერ-ოვანესიანს აქტიურ სპორტთან დამშვიდობების დროს. ეს მოხდა სსრ კავშირის თასზე — „იზვესტიის" თასზე შეჯიბრების ბოლო დღეს.

ევროპის რეკორდსმენი ი. ტერ-ოვანესიანი გულთბილად გააცილეს ასპარეზობის მონაწილეებმა და მრავალრიცხოვანმა მაყურებლებმა. მას გადაეცა საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის სამკერდე ნიშანი „სპორტული მამაცობა" და როგორც „იზვესტიის" თასის გათამაშების მუდმივ მონაწილეს — ამ პრიზის ასლი.

კაცმა რომ თქვას, ი. ტერ-ოვანესიანი დიდ სპორტს არც მოსცილებია: იგი საბჭოთა კავშირის მძლეოსანთა ნაკრები გუნდის ერთ-ერთი მწვრთნელის მოვალეობას შეუდგა.

ა. აბაზის ფოტო.

ჟან-კლოდ კილი

თხილამურებზე კილისთან ერთად

გულახდილად რომ გითხრათ, დიდი ხელმარჯვე არასდროს ვყოფილვარ. თანაც, ორ-სამ საათს თხილამურების მზადება მუდამ ზედმეტ დროს ხარჯვად მიმაჩნდა. ეს დრო დასვენებისთვის უნდა წამერთმია, მოთხილამურეს კი შეჯიბრებისას დასვენება ყველაფერზე მეტად სჭირდება. თხილამურების მომზადება სპეციალისტების საქმედ მიმაჩნდა. მართალიც გამოვდექი. ინსბრუკის მერე გუნდში მუდამ გვყავდა ორი ჩვენი „სკიმენი“. უფრო გვიან შეჯიბრებებზე სპეციალურად გვიგზავნიდნენ ტექნიკოსებს ინვენტარის მომზადებაში დასახმარებლად. ამით სპორტსმენებს დიდი ტვირთი მოხსნეს ზურგიდან. ახლა შემეძლო მარტო მითითება მიმეცა თხილამურების მომზადებისა და საცხის შერჩევის დროს. ეს ჩემთვის ხელსაყრელი იყო. მერე, როცა მიშელ არპენი ამომიდგა მხარში, მე შემეძლო მხოლოდ რბოლაზე მეფიქრა. ინვენტარსა და საცხს ძალიან ცოტა დროს ვუთმობდი.

ინსბრუკი კარგი გაკვეთილი გამოდგა ჩემთვის. ოლიმპიადის შემდეგ მალე გიგანტური სლალომი მოვიგე საერთაშორისო შეჯიბრებაში და მერიბელში — საფრანგეთის პირველობაში. მაგრამ ის მწარე მოგონება ამ სიხარულმა ვერ დაჩრდილა.

თავი V

მკაცრად გამაკრიტიკეს

ოლიმპიური თამაშების დროსაც და ოლიმპიადის შემდეგაც. ზოგიერთის აზრით, მე საერთოდ ვეღარ მოვიპოვებდი წარმატებას, ფიზიკურად სუსტი ვიყავი და შეჯიბრებისთვის მზადებას სერიოზულად არ ვეკიდებოდი (გაიხსენეთ იმავე ინვენტარის ისტორია).

ერთმა ძველმა მეგობარმა, წარსულში ცნობილმა სპორტსმენმა მიშელ კლარმა მირჩია, „კარგი სამედიცინო შემოწმება გაიარეო. გავხდი, ფერი დამეკარგა, საერთოდ ვერ ვიყავი კარგად. კონსულტაციისთვის პარიზის სან-მიშელის საავადმყოფოს სპორტული ფიზიოლოგიის სპეციალისტს მივაკითხე. როგორც გაირკვა, სიყვითლეს ჯერ არ გაევლო, რის გამოც ღვიძლისა და კუჭნაწლავის მუშაობა ფერხდებოდა. ზაფხულში შატელგიიონში მკურნალობის კურსი გავიარე და უკეთ ვიგრძენი თავი. შემდეგში ამ კურსის გამეორება ყოველ წელიწადს მიხდებოდა. აგვისტოში პორტილოში (ჩილი) გავემგზავრე, სადაც ზუსტად ორი წლის შემდეგ მსოფლიო პირველობა უნდა ჩატარებულიყო.

1966 წელი. მსოფლიო პირველობა პორტილოში. ჩემპიონის ტიტულამდე სულ რამდენიმე მეტრია...

... ისეთ დიდ შეჯიბრებაში გამარჯვებისთვის ბრძოლა, როგორიც მსოფლიო პირველობაა, სერიოზულ ამოცანებს გვისახავს. ოთხნი ვართ: ონორე ბონე, მიშელ არპენი — გუნდში ყველაზე უფროსი, მე და ექიმი-დიეტოლოგი. ჩვენი მეტოქეები ჩილიელები და არგენტინელები არიან. რამდენიმე შეჯიბრებაში ვმონაწილეობთ და ვიგებთ კიდეც. შესანიშნავი მთებია აქ. განსაკუთრებით სწრაფდაშვების ტრასა მომეწონა. ორ კვირაში მივხვდით, რომ ჩილიში სამი ათასი მეტრი სიმაღლე გაცილებით იოლი ასატანია, ვიდრე ევროპაში, რომ აქ საჭიროა განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს კვებას, სმას, რომ კარგია გასართობად რამდენიმე დეტექტური რომანიც წამოიღოს კაცმა. პორტილო — ესაა ულამაზესი მთის პეიზაჟით გარშემორტყმული ათიოდე პატარა სახლი უზარმაზარი სასტუმროს გვერდით, რომელიც, ფაქტიურად, მთელი რაიონის ცხოვრების ცენტრია მეტი არაფერი. საფრანგეთში ტურისტების გზით დავბრუნდით — რიო-დე-ჟანეიროს გავლით. ერთი კვირა ფორ-დე-ფრანსში გავატარეთ. რამდენიმე დღეში 1965 წლის სეზონისთვის მზადებას უნდა შევდგომოდით.

ეს სეზონი ძალიან უიღბლოდ დავიწყეთ. ვენგენში ლაუბერჰორნის შეჯიბრებაში სასტიკად დავმარცხდით სწრაფდაშვებაში. ხუთი პირველი ადგილი ავსტრიელებს ხვდათ. მათგან ორია ახალგაზრდა — სოდატი და ბლაინერი, რომელთაც სტარტი მეორე და მესამე ჯგუფებში აიღეს. დანარჩენი სამი ვეტერანია: შრანცი, მესნერი და ნინდლი. ფრანგებიდან საუკეთესოს — ლუი ჟოფრეს მხოლოდ მეთექვსმეტე ადგილი ხვდა. ჟოფრე ოლიმპიური თამაშების შემდეგ სულ მალე შეიყვანეს ეროვნულ გუნდში და გარმიშში (გფრ) სლალომში თავიც გამოიჩინა კანდახარის შეჯიბრებაში. მუდამ მხიარული, გუნდის სული და გული, მოუსვენარი და ხუმარა ახლა მოსწრებული სიტყვების გუნებაზე აღარ იყო. მართალია, ლაკრუას და პერიიას გაუსწრო, მაგრამ მაინც მეთექვსმეტე ადგილზე დარჩა. მე ოცდამეთექვსმეტე აღმოვჩნდი და გამარჯვებულს მთელი თერთმეტი წამით ჩამოვრჩი!

რა მოხდა? იქნებ იმიტომაც მოგვეცარა ხელი, რომ ამინდი წარამარა იცვლებოდა — ხან ნისლი იდგა, ხან მზე ანათებდა — რომ საცხის სწორად შერჩევა ნამდვილი ლატარია იყო? ჩვენ უკვე სულ სხვა რამ გვაღელვებდა — აღჭურვილობა. მეორე დღეს მე და პერიიამ ორი პირველი ადგილი დავიკავეთ სლალომში. ამან დროებით უკან გადასწია სწრაფდაშვების ძირითადი პრობლემის გადაჭრა, მაგრამ რამდენიმე დღის შემდეგ ამ პრობლემამ კვლავ იჩინა თავი სენტ-ანტონში (ავსტრია), სადაც კანდახარის მორიგი შეჯიბრება ჩატარდა. სწრაფდაშვებაში ისევ სამმა ავსტრიელმა გაიმარჯვა: ამ ადგილების მკვიდრმა შრანცმა, ნენინგმა და მესნერმა. მე ფრანგებში საუკეთესო შედეგი მოვიპოვე — მეთერთმეტე ადგილი. პერიია მეჩვიდმეტე იყო, ლაკრუა — მეცხრამეტე.

მეორე დღეს სლალომში მეორე ადგილი დავიკავე, ნენინგთან სულ ცხრა მეასედი წავაგე, თუმცა ტრასის ბოლოს ჯოხი გამიტყდა. ახლა ყველას სწრაფდაშვება გვკერა პირზე. სალაპარაკო მეტი არაფერი გვქონდა. ამინდიც ნაკლებად ჭირვეულობდა და შეჯიბრება ყველასთვის თანაბარ პირობებში ტარდებოდა. ათასჯერ ვეკითხებით ჩვენს თავს და ჩვენც ყოველ წუთში გვეკითხებიან თხილამურების ხარისხზე, დგომზე. შეჯიბრების დროს ტრასის მთავარ უბნებზე მყოფმა მეთვალყურეებმა შენიშნეს, რომ არც ვირაჟებში, არც ბორცვების გადალახვის დროს შეცდომა არ დამიშვია. ტრასაც უმოკლესი გზით გავიარე. იმავე უბნებზე შრანცს უარესი დგომი ჰქონდა, თხილამურები უფრო „ლაყლაყებდა“, მაგრამ, სამაგიეროდ, უკეთ სრიალებდა.

ვიფიქრე, იქნებ ავსტრიული თხილამურები მომესინჯა-მეთქი. ამხანაგებმა მხარი დამიჭირეს. სამაგიეროდ, თხილამურების ფრანგული ფირმის სპეციალისტები სხვა აზრის იყვნენ. ამბობდნენ, თქვენ გინდათ დანაშაული მთლიანად ინვენტარს გადააბრალოთ, თუმცა საქმე ის არის, რომ ავსტრიელებზე სუსტები ხართ, აგერ უკვე ზედიზედ მეოთხე წელია გამარცხებენო. ემილ ალემ ხომ სულ გაგვხეთქა გულზე: დაშვების დროს გეშინიათ და ყველაფერი ამის ბრალიაო.

— ეგენი სულ ფრთხილობენ, გრძელ გზას ირჩევენ, — ამბობდა იგი, — იმიტომ, რომ პირდაპირ თავქვე დაშვების ეშინიათ.

— ჰოდა, უკან ვეფხვი დაადევნეთ, იქნებ მაშინ მაინც მოიგონ!

რამდენი იცინეთ, არა?

კანდახარიდან ერთი კვირის თავზე კიცბიუელში მდგომარეობა ცოტა გამოკეთდა. სწრაფდაშვებაში ლეო მეოთხე იყო, წინ გაუშვა გერმანელი ლიუდვიგ ლაიტნერი, შვეიცარიელი ფავრი და იტალიელი მალკნეხტი. მე მეათე შედეგი მქონდა — გამარჯვებულს 2,55 წამით ჩამოვრჩი.

მეორე დღეს სლალომი მოეწყო. დიდძალი მაყურებელი გვყავდა. აქ მუდამ ასეა. ეს შეჯიბრება ჩემს სიცოცხლეში არ დამავიწყდება. ეს იყო ყველაზე უკეთესი სლალომი, რაც კი ოდესმე გამივლია. კენჭისყრით დიდი ვერაფერი ნომერი შემხვდა — მეცხრე. შრანცმა პირველ ჯგუფში აიღო სტარტი და იოლად გაიმარჯვა — 1,38 წამით გამისწრო. ეს საგრძნობი სხვაობაა. მეორე ტრასა ჩემს გემოზე იყო. გულდასმით შევამოწმე დისტანცია, ყურადღებას ვაქცევდი ყოველ ცვლილებას თოვლის საფარზე, ფიგურების განლაგებაზე — ყველაფერი ზეპირად დავისწავლე. მუდამ მომწონდა კიცბიუელის სლალომის ფერდობი. მაშინ ტრასაზე ანფილადები* იდგა, მე კი აქ განსაკუთრებით ძლიერი ვარ.

სტარტის ადგილზე რომ ავედი, შრანცს შევხედე. ახლა იგი მეთხუთმეტეა. ნერვიულობს. მე ვცდილობ გავიღიმო, რაც შეიძლება მშვიდად ვიყო. მინდა გამანადგურებელი დარტყმა ვაგემო. ვახერხებ კიდეც. ყველაფერმა, რისთვისაც მრავალი წლის მანძილზე ვიშრომე, ამ ერთ დაშვებაში მოიყარა თავი ზუსტად, მძლავრად. მოძრაობისას, კართან მიახლოებულს, უკვე აღარ მაღელვებდა, როგორ გავივლიდი მას. მთელი ყურადღება შემდეგ სამ-ოთხ კარზე მქონდა გადატანილი. ეს მაძლევდა საშუალებას, რომ ყველა რთული უბანი თამაშ-თამაშით გამევლო. აი, ბოლო ანფილადაც იოლად გავიარე და ფინიშზე გავიჭერი. ავსტრიელები მხურვალედ მიკრავენ ტაშს, რასაც ჩვეულებრივ თავისიანებისთვის ინახავენ ხოლმე. ამჯერად მეტოქეები დავამარცხე, რასაკვირველია. ახლა შრანცზე ვფიქრობდი, რომელსაც სტარტი უნდა აეღო. აი, იგი თავქვე დაეშვა. როგორც კი პირველი კარი გაიარა, მივხვდი, რომ მორალურად უკვე აღარ შესწევდა ბრძოლის ძალა. ფინიშზე 3,02 წამით ჩამორჩა. მე გავიმარჯვე არა მარტო სლალომში, არამედ კომბინაციაშიც, მსგავსი წარმატება კიცბიუელში სულ სამმა ფრანგმა მოიპოვა.

ერთად იზრდებოდნენ, ერთად უტევდნენ ვალ დ'იზერის ფერდობებს — საფრანგეთის სამთომთხილამურეთა გუნდის ლიდერები გახდნენ ჟან-კლოდ კილი და მარიელ გოიჩელი.

● ●

მამაჩემი მოგზაურობის დიდი მოყვარული არ არის, მაგრამ მაშინ იქ იყო — თავისი თვალით იხილა ჩემი ტრიუმფი. საღამოს ავსტრიელმა სამთომთხილამურე ინსტრუქტორებმა ხელში ატაცებული მიმიყვანეს დაჯილდოების ადგილამდე. ამ დიდი სიხარულის წუთებმა ყველა დარდი და შეჭირვება დამავიწყა.

ორი დღის შემდეგ უკვე მეჟევში ვართ, ემილ ალეს თასზე შეჯიბრებისთვის ვემზადებით. მტკიცედ გადავწყვიტე: სწრაფდაშვებაში ავსტრიული თხილამურებით უნდა გამოვიდე. ამან დიდი აღშფოთება გამოიწვია ზოგიერთ წრეში, მაგრამ მე აზრს ვერაფერი შემაცვლევინებს: ბოლოს და ბოლოს უნდა გათავდეს. ტექნიკურად საინტერესო მეჟევის ტრასაზე, რომელიც მაშინ ძალიან რთულ „ბორნეს კედელსაც“ მოიცავდა (ერთი წლის მერე ეს უბანი, სამწუხაროდ, ძალიან გააიოლეს), შესანიშნავ შედეგს მივაღწიე. კინაღამ მოვიგე დაშვება, ლიუდვიგ ლაიტნერს წამის ორმოცდაათი მეასედით ჩამოვრჩი. ეს სავსებით საკმარისი გამოდგა ჩვენი სიმართლის დასადასტურებლად. ფრანგი სამთომთხილამურეები, როცა კარგი ინვენტარი აქვთ, არც ისე სუსტები არიან სწრაფდაშვებაში. მალე ფაბრიკანტები თავადაც დაინახავენ ამას და სწორ დასკვნებსაც გამოიტანენ. 1960-1961 წლებში თხილამურების წარმოებით ისინი სჯობდნენ ავსტრიის ფირმებს, მაგრამ მალე მეტოქეები არა მარტო დაეწივნენ, არამედ გაუსწრეს კიდეც მათ. მეწარმეებმა საქმეს სწრაფად აუღეს ალღო და თავი არ დაზოგეს ნაკლის გამოსასწორებლად.

ზაფხულში ჩემთან ერთად ავსტრალიაში წამოვიდნენ ლეო ლაკრუა, მარიელ გოიჩელი და მადლენ ბოშატე. ორი თვის მანძილზე ვცდიდით ახალ იარაღს, ვიკვლევდით დაშვების დგომს, ენას ვიწაფავდით ინგლისურში. ეს ლეოს დიდი ხნის ოცნება იყო: ინსბრუკის ოლიმპიადის შემდეგ მან სპორტის მინისტრს ბატონ ერცოგს სთხოვა მოსამზადებელ პერიოდში ნაკრებში ინგლისური ენის მასწავლებელი გამოგვზავნათ. ვვარაუდობდით, რომ ვარჯიშის შემდეგ ყოველდღიურად ორ საათს ენაში ვიმეცადინებდით. პირდაპირ უნდა ვთქვა, რომ ცდა მარცხით დამთავრდა, და მას შემდეგ აღარც გაგვიმეორებია. მასწავლებელი ნამდვილი მოწამეებივით გვექცეოდა და გუნდში სულ რამდენიმე დღეს გაძლო.

სპორტული კარიერის დასაწყისშივე მივხვდით: სპორტსმენი, განსაკუთრებით, სამთომთხილამურე, რომელიც სპორტს წელიწადში ათ თვეს მაინც სწირავს, ფაქტიურად ყველაფრისგან მოწყვეტილია. იგი თავის წვენში იხარშება. ხელმძღვანელობა წყვეტს ყველა პრობლემას, რაც დაკავშირებულია მატერიალურ უზრუნველყოფასთან, ამუშავებს მოგზაურობის პროგრამას, და ასე შემდეგ. თუ მარჯვედ არ იქნი, შეიძლება სპორტულ სამყაროსთან განშორების დღეს სრულიად უმწეო აღმოჩნდე ცხოვრებისეული პრობლემების წინაშე.

ავსტრალიაში ყველაფერი ჩვენს ინიციატივაზე იყო მინდობილი: წვრთნა, შეჯიბრებები, რომელთაც იოლად ვიგებდით, მოგზაურობათა ორგანიზაცია. უკან წყნარი ოკეანის გავლით ვბრუნდებოდით. კუნძულებზე ვჩერდებოდით, ვსეირნობდით ჰონოლულუზე, ტაიტიზე — ასე გვავიწყდებოდა ცოტა ხნით თხილამურებთან დაკავშირებული საზრუნავი. ავსტრალიაში ახალი ინვენტარი ჩავიტანეთ გამოსაცდელად — ფირმა „როსინიოლის“ ნაწარმი — სწრაფდაშვების თხილამურები, აგრეთვე თხილამურები, რომელიც მიშელ არპენმა ფირმა „დინამიკისთვის“ დაამუშავა. სენტ-ანტონში ჩვენი მარცხის მერე მიშელი სიიანში დაბრუნდა — ერთი სული ჰქონდა თავისი იდეისთვის ხორცი შეესხა. სამი დღე-ღამის განმავლობაში მუშაობდა ქარხანაში სპეციალისტებთან ერთად. თხილამურების ახალი მოდელი სლალომში მშვენიერი გამოდგა და ახლა სწრაფდაშვებაშიც უნდა გამოგვეყენებინა. დაიწყო გამოცდა. პირველი შედეგები კარგი იყო, მაგრამ საბოლოო დამუშავებისთვის მაინც დიდი, გულმოდგინე მუშაობა დაგვჭირდა. ამ მუშაობაში მეც ვმონაწილეობდი. სწორედ ამ თხილამურებით გავხდი ჯერ მსოფლიო ჩემპიონი, მერე კი ოლიმპიური ჩემპიონიც სწრაფდაშვებაში. მაშინ კი ამაზე ოცნება თუ შემეძლო.

ეროვნული ნაკრების წევრები დიდხანს ცდიდნენ, ამოწმებდნენ ინვენტარს. გამოსცადეს დაბალი, რბილი ფეხსაცმელიც. ჩვენ ბევრს მივაღწიეთ ტრასის გავლის დროს დაბალი დგომით დაშვებასა და შენარჩუნებაში, საწვრთნელ დაშვებათა დროს თხილამურები ცუდად არ მიდიოდა, თითქოს რელსებზე დგახარო, მაგრამ სრიალის ხარისხი უკეთესი უნდა ყოფილიყო. წვერებში მაგარი თხილამურები ძალიან გვამუხრუჭებდა, როცა უთანაბრო თოვლის საფარს წააწყდებოდით. სამაგიეროდ, ქუსლები ძალიან რბილი იყო და თხილამურები ღრმად ეშვებოდა თოვლში. საჭირო იყო წვრთნის მეთოდების გადასინჯვაც.

შემოდგომის მიწურულს საწვრთნელ შეკრებათა გეგმა ხშირად ირღვეოდა — თოვლი არ იყო. პროგრამით სწრაფდაშვებაში დაგეგმილი კილომეტრები გაუვლელი დაგვრჩა. სამაგიეროდ, ჩვენდა უნებურად, ორ დანარჩენ სახეობას გაცილებით მეტ დროს ვუთმობდით. შედეგად ის მოხდა, რომ ავსტრიელებს სწრაფდაშვებაში ჩამოვრჩით, გიგანტურ სლალომში და, განსაკუთრებით, სლალომში კი ბევრად გავუსწარით. სლალომში ბევრჯერ მოვიპოვე გამარჯვება, მაგრამ მაინც უწინდებურად მინდოდა უნივერსალური მოთხილამურის სახელი დამრჩენოდა.

(გაგრძელება იქნება)

---

* ანფილადები, ხვეულები და ა. შ. — ფიგურები საგანგებოდ განლაგებული კარების სახით, რომელთაგანაც სლალომის ტრასებს აგებენ (მთარგმნელის შენ.).

გაგრძელება. „იხ. „ლელო“ №№ 28, 29, 31, 33, 34.

ანალიზიც ასეთი უნდა!

გორელმა პრობლემისტმა გ. კუთარაშვილმა თავის ამოცანაში („ლელო“, № 29) შენიღბული ამოხსნა ჩააქსოვა (1. ლg1). მაგრამ ამ ამოხსნას მიაგნეს შ. ჯანაშვილმა, ზ. მანაშეროვმა (ორივე — სურამი), ა. ბიბილურმა (თბილისი), რ. კახიძემ (ხელვაჩაურის რაიონი, სოფ. ქვემო ჩხუტუნეთი), ვ. შარაბიძემ (ამბროლაურის რაიონი, სოფ. ხოტევი) და რ. გურულმა (ზესტაფონი).

დიდი ინტერესი გამოიწვია „ლელოს“ იმავე ნომერში დასტამბულმა თბილისელი ეტიუდისტის ვ. ზერედას ნაწარმოებმა. ზემოდასახელებულთა გარდა იგი სწორად ამოხსნეს: თ. ყულჯანაშვილმა (რუსთავი), იზოლდა ბერიძემ (ორჯონიკიძის რაიონი, სოფ. ხიდარი), ლ. ხუნწელიამ (წულუკიძე), გ. ლორთქიფანიძემ, კ. გოჩელაშვილმა, ნ. დანელიამ (ყველა — თბილისი), ს. კახიძემ (ხელვაჩაურის რაიონი, სოფ. ქვემო ჩხუტუნეთი).

ეტიუდის ამოხსნა: 1. h5 კa6 2. c6! dc 3. მb5 კc8 (3. ... კ:b5 4. მფc3 მოგებით) 4. მd4 კa6 5. მფc3 მოგებით. მცდარი კვალი 2. მb5? კ:b5 3. მფc3 კc6 4. მფd4 კa4! ყაიმი,

თბილისის „დინამოს" საწვრთნელ ბაზაზე, დიღომში, სისტემატურ წვრთნას გადიან ნორჩი დინამოელი ფეხბურთელები, რომლებსაც სათავეში უდგას ქართული ფეხბურთის ვეტერანი, სპორტის დამსახურებული ოსტატი გ. გაგუა. სარგებლობენ რა ხელსაყრელი ამინდით, ბავშვები ენერგიულად ვარჯიშობენ, იმაღლებენ სპორტულ ოსტატობას.

* * *

სურათებზე: ნორჩ დინამოელთა მეცადინეობის მომენტები დიღმის ბაზაზე. წვრთნას ხელმძღვანელობს სპორტის დამსახურებული ოსტატი გ. გაგუა.

მ. ზარგარიანის ფოტოები.

• KOPANA • ФУТБОЛ • ფეხბურთი • LABďARUGAS •

ექვსნი — სსრ კავშირის ნაკრებში

წინაა ევროპის ჩემპიონატი

საერთაშორისო ორგანიზაცია, რომელიც ყრუ-მუნჯ სპორტსმენებს აერთიანებს, ყოველ ოთხ წელიწადში ერთხელ მართავს ევროპული მასშტაბის შეჯიბრებებს. ყრუ-მუნჯთა შორის განსაკუთრებული პოპულარობით სარგებლობს ფეხბურთი და ამ სახეობაში სისტემატურად ეწყობა სხვადასხვა ტურნირი.

ევროპის წლევანდელი პირველობა შვეიცარიაში ჩატარდება. შეჯიბრებაში მონაწილეობას მიიღებს სსრ კავშირის ნაკრებიც, რომელშიც საქართველოდან მიწვეული არიან ჟ. ყარაულაშვილი, ი. მესხი, ნ. რეხვიაშვილი, ი. ნასარაია, ტ. ილიჯევი და ს. ხავიდი.

უნდა აღინიშნოს, რომ ქართველმა ფეხბურთელებმა შარშანდელ სეზონში თავი გამოიჩინეს, კერძოდ, სსრ კავშირისა და უნგრეთის გუნდების მატჩში, რომელიც მოსკოვში გაიმართა: ორი ბურთი გაიტანა რეხვიაშვილმა, ერთი კი ყარაულაშვილმა, ხოლო პრაღაში, ჩეხოსლოვაკიის ნაკრებთან შეხვედრისას, რეხვიაშვილმა სამჯერ შეძლო მეტოქის კარის აღება.

ვუსურვოთ ჩვენს ფეხბურთელებს წარმატებით თამაში წლევანდელ სეზონშიც.

ზ. კოვალიოვი.

ამჯერად მხოლოდ ბრინჯაო

ლეიკ-პლესიდი (აშშ), 19 თებერვალი. ოთხადგილიანი ბობსლეებით აქ გამართულ მსოფლიო ჩემპიონატში სახელგანთქმული დასავლეთგერმანელი სპორტსმენები — ორადგილიან ეკიპაჟთა შორის საპოროს ოლიმპიადის ჩემპიონები ვ. ციმერერი და პ. უცშნაიდერი, რომლებმაც თანამემამულეებთან გ. სტაინბაუერთან და ს. გაისრაიტერთან ერთად აიღეს სტარტი, მხოლოდ ბრინჯაოს მედლებს დასჯერდნენ.

ოქრო შვეიცარიის წარმომადგენლებს ხვდათ.

თეთრი ბილიკების ოქროს ლაურეატები

შელეფტეო, 19 თებერვალი. 50-კილომეტრიან სათხილამურო რბოლაში შვეციის ჩემპიონი გახდა მანამდე 15 კილომეტრზე რბენაში გამარჯვებული ტ. მაგნუსონი. „სათხილამურო მარათონში" მისი დროა 2:35.32.

ქალთა შორის ასეთივე „ჩემპიონური სიმტკიცე" გამოიჩინა ჰ. ულსონმა: 5 კილომეტრზე გამარჯვების შემდეგ მან 10-კილომეტრიანი რბოლაც მოიგო — 36.28.

პურიკა, 19 თებერვალი. 5 კილომეტრზე რბენაში საპოროს თეთრი ოლიმპიადის ვერცხლის პრიზიორმა, 35 წლის მ. კაიოსმაამ ჰ. კუნტოლასთან და ჰ. ტაკალოსთან მძაფრ ბრძოლაში მოიპოვა ფინეთის ჩემპიონის წოდება.

50-კილომეტრიანი რბოლა მოიგო მსოფლიოს ერთ-ერთმა ყველაზე მაღალმა მოთხილამურემ, ორმეტრიანმა გიგანტმა ი. მიეტომ — 2:53.28. მან თითქმის 4 წუთით აჯობა II ადგილზე გასულ ი. კონუნენს.

პროფკავშირული ფეხბურთის გეგმები

პროფკავშირულ ფეხბურთს ჩვენს რესპუბლიკაში ხანგრძლივი და მდიდარი ისტორია აქვს. ათეული წლების წინაც კი ხშირად იმართებოდა მასობრივი შეჯიბრებები რკინიგზელთა, მელითონეთა, კვების მუშაკთა და სხვა დარგების კოლექტივთა შორის. თბილისის გარდა შეიძლება დავასახელოთ ბათუმის, ხაშურის, ბორჯომის, სურამის, ქუთაისის, ფოთისა და სხვა ქალაქების გუნდები, რომლებიც სისტემატურად მონაწილეობდნენ ღონისძიებებში.

წლეულს პროფკავშირების სისტემაში განზრახულია მოეწყოს მთელი რიგი ღონისძიებანი. ამიტომ პროფკავშირულმა ორგანიზაციებმა დროულად უნდა იზრუნონ თავიანთი საფეხბურთო კოლექტივების მოსამზადებელი საწვრთნელი მუშაობის გაძლიერებისთვის, რათა სეზონი მაღალ სპორტულ დონეზე ჩატარდეს.

გ. ჩხიკვაძე.

უკეთესი შედეგებისთვის

ალმასკომმა განიხილა ფეხბურთელთა საკითხი

გორის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომმა ამას წინათ განიხილა ადგილობრივი „დილის" ფეხბურთელთა გუნდის საკითხი.

მკაცრად გააკრიტიკეს გორელ ფეხბურთელთა არასტაბილური თამაში. გუნდის ხელმძღვანელობამ თითქმის მთელი სეზონის მანძილზე ვერ შეძლო ძირითადი შემადგენლობის დაკომპლექტება, კოლექტივში დაბალ დონეზე იდგა სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა, მწვრთნელები დაუშვებელ შემრიგებლობას იჩენდნენ დისციპლინის დამრღვევთა მიმართ. იყო შემთხვევები, როცა ცალკეული ფეხბურთელები აგვიანებდნენ, ან სულაც აცდენდნენ საწვრთნელ მეცადინეობას. განსაკუთრებით შესამჩნევი იყო წესრიგის დარღვევა სხვის მინდვრებზე.

ნაკლები ყურადღება ექცეოდა გუნდთან არსებულ ბავშვთა მოსამზადებელ ჯგუფებს. მეცადინეობა ტარდებოდა არარეგულარულად. ამას გარდა, ბავშვები დღემდე არ არიან უზრუნველყოფილი სათანადო ბაზით და ინვენტარით.

დიდი სამუშაოებია ჩასატარებელი გორის სტადიონზე, საჭიროა თვით სათამაშო მინდვრის, აგრეთვე, გასახდელების შეკეთება, საწვრთნელი ინვენტარის მოწესრიგება.

აღმასკომმა „დილის" უფროს მწვრთნელს გ. გაბუნიას დაავალა გადამჭრელ ზომებს მიმართოს არსებულ ნაკლოვანებათა სწრაფად აღმოფხვრისთვის, განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციოს კოლექტივში მკაცრი დისციპლინის დაცვას. სტადიონის დირექციას მითითება მიეცა დააჩქაროს ბაზის სარემონტო სამუშაოები. ამას გარდა, მიღებულია დადგენილება უმოკლეს ხანში გამოიყოს და მწყობრში ჩადგეს სამეცადინო ბაზა ნორჩ ფეხბურთელთათვის.

ი. თევდორაშვილი.
(ჩვენი კორ.).

გორი.

მძლეოსანთა სტარტები

სოფია, 19 თებერვალი. ბულგარეთის დედაქალაქის დარბაზში, რომელსაც „ფესტივალნი" ჰქვია, 11 ქვეყნის სტუდენტთა გუნდებმა მოიყარეს თავი. მათი შეჯიბრება საინტერესოდ წარიმართა და მაღალი შედეგებითაც აღინიშნა. ბულგარელმა სვეტლა ზლატევამ „ზებრანით" დაფარულ ხის ბილიკზე 800 მეტრზე რბენაში უმაღლესი მსოფლიო მიღწევა დაამყარა — 2.03,2. ამ სამი კვირის უკან როზემარი ვიტჩასის (გდრ) მიერ დამყარებული მსოფლიო მიღწევა გაიმეორა მიუნხენის ოლიმპიადის ვერცხლის პრიზიორმა, მსოფლიო რეკორდსმენმა იორდანკა ბლაგოევამ. ამ ნიჭიერმა ბულგარელმა სიმაღლეზე მხტომელმა 191 სმ გადალახა.

400 მეტრზე ვაჟთა რბენაში ოდესელი ვ. ნოსენკო მესამე იყო — 48,0 (გაიმარჯვა იუგოსლაველმა ლ. სუსანმა — 47,5). ვოლგოგრადელმა მ. ულიმოვმა ყველას აჯობა 1500-მეტრიან დისტანციაზე — 3.55,0. ფრუნზელი ვ. ჩიჩაევა მეორე იყო 400 მეტრზე რბენის ფინიშთან — 54,8 (გაიმარჯვა გდრ-ის წარმომადგენელმა ს. აბენმა — 53,9).

ვაჟთა შორის ბირთვის კვრაში ყველას აჯობა ი. ბრაბეცმა (ჩეხოსლოვაკია) — 19,38 მ. II ადგილზეა ლენინგრადელი ვ. კალაბინი — 17,85.

ევროპის 1971 წლის ჩემპიონატის ვერცხლის პრიზიორმა დ. ჩაბამ წლეულს კონტინენტზე საუკეთესო შედეგი გაიმეორა სიმაღლეზე ხტომაში — 220 სმ დაძლია.

მულვერჰემპტონი, 19 თებერვალი. ინგლისის ამ ქალაქის დარბაზში გდრ-ის წარმომადგენლებმა დიდი ბრიტანეთის გუნდს სძლიეს: ვაჟებმა ანგარიშით 80:55, ქალებმა — 63:31.

სტუმართაგან განსაკუთრებით გამოიჩინეს თავი დიტერ ფრომმა (800 მ. — 1.50,3), ედგარ კირსტმა (სიმაღლეზე ხტომა — 215 სმ), კურტ ლოკმანმა (ბირთვი — 20,31 მ. საუკეთესო შედეგი წლეულს ევროპაში), მიუნხენის ოლიმპიადის ვერცხლის პრიზიორმა იორგ დრემელმა (სამხტომი — 16,39 მ), მარიტა ლანგემ (ბირთვი — 17,84 მ), როზემარი ვიტჩასმა და რიტა გილდემაისტერმა (სიმაღლეზე ხტომა — 180 სმ).

მასპინძელთაგან იმარჯვა ჯერალდ სკოტმა, რომელიც 774 სმ სიგრძეზე გადახტა.

სან-დიეგო, 19 თებერვალი. 1500 მეტრზე რბენაში მიუნხენის ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონმა, კრასნოდარელმა ლ. ბრაგინამ ამერიკის ამ ქალაქში გამართული საერთაშორისო შეჯიბრების დროს ერთ მილზე რბენაში II ადგილი დაიკავა — 4.42,0. ფინიშთან პირველი იყო ფ. ლარიუ (აშშ), რომელმაც დარბაზებისთვის მსოფლიო მიღწევა დაამყარა.

მოსკოველმა ლ. აბრამოვმა ყველას აჯობა სიმაღლეზე ხტომაში — 213 სმ. ორგზის ოლიმპიურმა ჩემპიონმა, კიეველმა ვ. ბორზოვმა III ადგილი დაიკავა 60 იარდზე რბენაში (6 წამი) — ფოტოფინიშმა უპირატესობა ამერიკელებს ვ. დეკარსა და ჯ. კემპს მისცა.

800 მეტრზე რბენაში მიუნხენის ოლიმპიადის ვერცხლის პრიზიორმა ე. არჟანოვმა (კიევი) II ადგილი დაიკავა 1000 იარდზე რბენაში, 0,2 წამით ჩამორჩა ამერიკელ მ. უინცენრიდს — 2.07,9.

წარმატებით იასპარეზეს სხვა მასპინძლებმაც: ო. ფოიერბახმა 21,07 მეტრზე ჰკრა ბირთვი, ოლიმპიური ჩემპიონი რ. უილიამსი 781 სმ სიგრძეზე გადახტა (მეორე იყო მეხიკოს ოლიმპიადის ჩემპიონი ბ. ბიმონი — 765 სმ), ს. სმითმა კი ჭოკით 535 სმ სიმაღლე დაძლია.

ნიუ იორკი, 19 თებერვალი. აქ გამართულ შეჯიბრებაში 110 მეტრზე თარჯრბენში ოლიმპიურმა ჩემპიონმა რ. მილბერნმა (აშშ) ორჯერ გაიმეორა დარბაზებისთვის 55 მეტრზე თარჯრბენში თავისივე მსოფლიო მიღწევა — 7,0 წამი.

დასავლეთ ბერლინი, 19 თებერვალი. ადგილობრივ დახურულ სტადიონზე მოასპარეზე სახელგანთქმულმა ბელგიელმა მძლეოსანმა, 10 კილომეტრზე რბენაში მიუნხენის ოლიმპიადის ვერცხლის პრიზიორმა, 24 წლის ე. პუტემანსმა ერთბაშად სამი მსოფლიო მიღწევა გააუმჯობესა: 2 მილზე 8.13,3 აჩვენა (ავსტრალიელი კ. ო'ბრაიენის ძველი რეკორდია 8.19,2), 2000 მ ზუსტად 5 წუთში გაირბინა (ფრანგი მ. ჟაზის ძველი მიღწევაა 5.04,4), ხოლო 3000 მ — 7.39,2 (იმავე პუტემანსის ძველი მიღწევაა 7.45,2).

40 ათასი მაყურებლის აღტაცება

კიტო, 19 თებერვალი. ეკვადორის დედაქალაქის სტადიონზე ამ ქვეყნის ფეხბურთელთა ნაკრებმა ფრედ (1:1) დაამთავრა შეხვედრა გდრ-ის ეროვნულ გუნდთან.

ანგარიში გერმანელმა კრაიჩიმ გახსნა, მაგრამ 70-ე წუთზე ტაპიამ საპასუხო ბურთი გაიტანა, რამაც 40 ათასი მაყურებლის განუზომელი აღტაცება გამოიწვია.

უძლიერესნი

გაგაცნობთ იმ ფეხბურთელებს, რომლებიც თავიანთ ქვეყნებში უძლიერესებად აღიარეს: გდრ — კროი („ზაქსენრინგი"), ავსტრია — გალოში (ვენის „რაპიდი"), იტალია — ალტაფინი („იუვენტუსი"), უნგრეთი — ბ. იუხასი (უიპეშტის „დოჟა"), ჰოლანდია — კრუიფი („აიაქსი"), შოტლანდია — სმითი („გლაზგო რეინჯერსი"), ლუქსემბურგი — პილო (თამაშობს ბელგიის „ანტვერპენში"), ბელგია — პიო (ლიეჟის „სტანდარდი").

რედაქტორი მ. კაკაბაძე.

ИНДЕКС 66448 საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობის სტამბა. ლენინის ქ. № 14. უე 02556